

Aleg. 1.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy budowniczej dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek oraz zmiany §§. 73 i 74 ustawy z d. 4. kwietnia 1889 Nr. 31. Dz. u. kr.

Wysoki Sejmie!

Z powodu spóźnionej pory nie weszło już na porządek dzienny ubiegłej sesji Wysokiego Sejmu sprawozdanie komisji administracyjnej o przedłożonym przez Wydział krajowy projekcie ustawy budowniczej dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek, tudzież zmiany ustawy budowniczej z 4. kwietnia 1889 Nr. 31. Dz. u. kr.

Wydział krajowy uznając konieczną potrzebę wprowadzenia nareszcie powyższej ustawy budowniczej, pozwala sobie od r. 1892 począwszy, poraz trzeci — przedłożyć Wysokiemu Sejmowi odnośny projekt, którego podstawą jest projekt powołanej na wstępie komisji administracyjnej, z następującymi zmianami ważniejszymi:

W §. 12. pozostawia Wydział krajowy postanowienie, że budynki mogą być stawiane na odległość przynajmniej czterech metrów od drogi krajowej, powiatowej, publicznego dojazdu kolejowego, lub od drogi gminnej. Takie bowiem postanowienie odpowiada przedewszystkiem obowiązującemu dekad dekretowi kancel. nadworn. z 4. stycznia 1827 L. 32.091 do tej odległości ludność jest już przyzwyczajoną i odległość ta przestrzegana jest zwłaszcza w tych wszystkich powiatach, w których Reprezentacye powiatowe mają zorganizowaną służbę techniczno-drogową.

Względy policyjno-sanitarne i ogniowe a zwłaszcza te ostatnie przemawiają również za pozostawieniem w mocy prawnej dotychczasowego postanowienia. Znana jest bowiem okoliczność, że drogi gminne są po gminach wiejskich (a o gminy wiejskie głównie tu się rozchodzi) zwykle bardzo wąskie. Jeśli więc dozwolonom będzie zbliżyć się z zabudowaniami do tych dróg aż na dwa metry — jak to komisya administracyjna wnosi, wówczas przejeżdżający lub przechodzący może bardzo łatwo zapuścić ogień, choćby papierosem, cygarem lub fajką. Wówczas również zdarzyć mogłyby się liczne wypadki, że odległość między budynkami sąsiadujących przez drogę gminną gospodarstw, wynosiłaby ośm do dziewięć metrów, co byłoby sprzecznem z postanowieniami §§. 4. i 18. projektu i co zatem spowodowałoby kolizyę przy rozstrzyganiu dotyczących a niezawodnych sporów administracyjnych.

Dozwolenie wreszcie zbliżenia się z budynkami do dróg gminnych aż na dwa metry, utrudniłoby w wysokim stopniu uporządkowanie ważniejszych dróg gminnych i obciążyłoby znacznie powiatowy fundusz dróg gminnych, z którego w danym razie powiat zniewolony byłby łożyć na wykupno zabudowanych gruntów. Podług dat zaś zebranych w Dep. IV. (drogowym) Wydziału krajowego, ilość publicznych dróg gminnych zupełnie nieuporządkowanych a niezbędnych do zewnętrznej komunikacyi wynosi przeszło 15.000 kilometrów (na ogólną ilość publ. dróg gminnych przeszło 47.000 kilometrów).

W. §. 13. proponuje komisya administracyjna w przedostatnim ustępie, aby Wydział powiatowy w pewnych wypadkach mógł powstrzymać wykonanie planu regulacyjnego.

Ponieważ w ten sposób cel i czynność komisji regulacyjnej Wydziału powiatowego a następnie i czynność Rady gminnej mogłaby w ten sposób zostać udaremioną, w każdym razie zaś fakt czasowej lub zupełnej niewykonalności planu regulacyjnego musiałby być zbadaany przez osobną komisję, przeto dla skrócenia całego procederu — proponuje Wydział krajowy poruczyć to badanie już pierwszej komisji regulacyjnej Wydziału powiatowego, w skład której to komisji wchodzi osoba, dająca gwarancję należytego rozpatrzenia sprawy na miejscu.

Do §. 18. włączył Wydział krajowy §. 19. zmieniający tytuł. W samym tekście zaś proponuje Wydział krajowy pomiędzy innymi dodać postanowienie na wypadek, gdyby grunta innych właścicieli nie były zabudowane.

W §. 23. Wydział krajowy na podstawie swej jednomyślnej uchwały, powołując się na motywa przytoczone w zeszłorocznym sprawozdaniu (aleg. 1. do sten. spr. z r. 1894) proponuje, ażeby niedozwolić choćby wyjątkowo stawiania kominów wałkowanych, ale raczej zezwolić na wyjątkowe stawianie kominów z cegły surówki.

W §. 32. proponuje Wydział krajowy ustanowić 30 metrową odległość budynków od kościołów i cerkwi, to jest taką, jaka jest zawartą w §. 31 i 51 projektu, aby odległości tego rodzaju były ile możności jednostajne.

W §. 48. opuszcza Wydział krajowy postanowienie o wolności wnoszenia rekursu przeciw orzeczeniom Zwierzchności gminnej, a bowiem postanowienie to zawarte jest w §. 40. gdzie i §. 48. jest powołany.

Obok projektu powyższej ustawy przedkłada Wydział krajowy także projekt zmiany §§. 73. i 74. ust. budowniczej dla 131 miast i miasteczek z 4. kwietnia 1889 Nr. 31. Dz. u. kr., mający głównie na celu skrócenie toku instancyi w sprawach budowniczych usunięciem Rady gminnej jako II. instancyi rekursowej.

Wydział krajowy zatem z powodów tak wyżej przytoczonych, jak i zawartych w sprawozdaniach odnośnych jako alegatach do sten. spraw. Nr. 56. z r. 1893 i Nr. 1. z r. 1894 wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony:

1. Projekt ustawy budowniczej dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek wraz z ustawą wprowadczą.
2. Projekt ustawy zmieniającej §§. 73. i 74. ustawy z 4. kwietnia 1889 Nr. 31. Dz. u. kr.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
i Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 26. czerwca 1894.

Marszałek krajowy:
Sanguszko m. p.

Sprawozdawca:
Dr. Józef Wereszczyński m. p.
Członek Wydziału krajowego.

U S T A W A

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wydaję załączoną ustawę budowniczą dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek i rozporządzam co następuje:

Art. I.

Przepisom niniejszej ustawy podlegają wszystkie miejscowości kraju z wyjątkiem miast Lwowa i Krakowa, gmin miejskich, dla których wydana została ustawa budownicza z 28. kwietnia 1882 Nr. 77 dz. u. kr., oraz znaczniejszych miejscowości podlegających ustawie budowniczej z 4. kwietnia 1889 Nr. 31. dz. u. kr.

Art. II.

Postanowienia §§. 2. do 15. ustawy ogniowej dla miast i miasteczek wydanej na mocy Ces. patentu z dnia 28. lipca 1786 oraz postanowienia §§. 1. do 10. ustawy ogniowej dla gmin wiejskich, wydanej również na mocy Ces. patentu z dnia 28. lipca 1786, zostają uchylone.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie dnia dziewięćdziesiątego po jej ogłoszeniu.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Ustawa budownicza

dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek.

ROZDZIAŁ I.

O pozwoleniu na budowę (konsensie).

§. 1.

Budowy lub roboty wymagające konsensu.

Następujące budowy lub roboty budowlane wymagają zezwolenia Zwierzchności gminnej:

- a) budowa nowego, przebudowanie lub przekształcenie starego budynku, dobudowanie nowej części do istniejącego budynku lub dobudowanie nowej części nad nim;
- b) budowa studni i piwnic;
- c) budowa nowego lub zmiana istniejącego kanału; ścieku, jamy kloacznej, wychodków, zbiorników na wodę lub nawóz;
- d) budowa nowych lub zmiana istniejących ognisk i kominów;
- e) przeistoczenie niezamieszkałych budynków lub ich części na mieszkania, oraz przeistoczenie pomieszczeń na sklepy, warsztaty, budynki gospodarskie lub łazienki;
- f) wyprowadzenie lub zniesienie murów ogniowych, wyprowadzenie lub zniesienie wszelkich ścian;
- g) wybicie drzwi lub okien ku ulicy lub ku domom sąsiednim;
- h) przeistoczenie lub podwyższenie dachu;
- i) zmiana sklepień;
- k) stawianie słupów przy ulicy lub placu publicznym, oraz ustawianie ciężkich przedmiotów (posągów, kopuł i t. p.) nad gzymsami okapowymi;
- l) odgraniczanie i odgradzanie gruntów prywatnych od ulic i placów publicznych.

Do udzielenia zezwolenia na budowie wykonywane na cele publiczne przez państwo, kraj lub powiat, budowie kolei żelaznych i obok kolei że-

lanych, oraz na budowy do celów przemysłowych powołane są władze wskazane w §§. 9. 10. i 11.

§. 2.

Pomniejsze zmiany.

Wszystkie inne, w §. 1. nie wymienione pomniejsze zmiany w budynku istniejącym, mogą być wykonywane bez pozwolenia Zwierzchności gminnej.

§. 3.

Podania o konsens i plan budowy.

O pozwolenie na wykonanie budowy lub robót poszczególnionych w §. 1. należy wnieść do Zwierzchności gminnej pisemne podanie i dołączyć doń plan w dwu równobrzmiących egzemplarzach podpisanych przez sporządzającego plan i przez budującego.

Jeżeli rozchodzi się o budowę zwykłego włościańskiego, lub małowieszczańskiego domu mieszkalnego, lub zwykłego budynku gospodarskiego, względnie, jeśli rozchodzi się o którąkolwiek z poszczególnionych w §. 1. robót przy tych zwykłych budowlach włościańskich lub małowieszczańskich, wystarczy przedłożenie prostego szkicu budowy i szkicu sytuacyjnego, na którym winno być oznaczone położenie i rozmiary przyszłego budynku, oraz położenie i odległość sąsiednich budynków, względnie także drogi lub placu publicznego (§. 4.).

W tych samych wypadkach może budujący także ustnie przedstawić Zwierzchności gminnej wnieść prośbę o pozwolenie na wykonanie budowy lub robót zamierzonych i jeżeli nie przedkłada planu lub szkicu, obowiązany jest również ustnie opisać zamierzone roboty, położenie i miejsce na którym mają być wykonane, oraz odległość od najbliższych zabudowań własnych i sąsiadów i od przylegającej drogi lub od przylegającego placu publicznego. Prośbę tę i opisanie wciągnąć ma Zwierzchność gminna do protokołu bezpłatnie.

W innych wypadkach należy przedłożyć plany, które mają obejmować:

a) plan sytuacyjny uwidoczniający położenie i granice gruntu zabudować się mającego jakoteż przyszłego budynku, położenie i odległość starych zabudowań istniejących na gruncie budowlanym, położenie i odległość sąsiednich realności z wymienieniem ich właścicieli, jakoteż odległość i kierunek przylegającej ulicy lub placu publicznego;

b) plan niwelacyjny, wykazujący poziom gruntu budowlanego;

c) plany poziome wszystkich piąter, piwnic i poddasza, przekrój podłużny i poprzeczny i fasadę budynku.

Na planie piwnic winny być uwidocznione doły kloaczne, kanały domowe, ich połączenie z kanałem głównym, przekrój poprzeczny i spadek, wreszcie ścieki i studnie.

Na planie poddasza przedstawić należy wszystkie mury strychowe, kominowe i ogniowe.

Niezwykłe konstrukcje, mianowicie żelazne, przedstawić należy rysunkami szczegółowymi.

Wszystkie plany winny być rysowane według miary metrycznej a mianowicie:

a) plany sytuacyjne, obejmujące większą przestrzeń, według skali 1 : 500 albo 10 cm. = 50 m. naturalnej wielkości, przy mniejszych przestrzeniach według skali 1 : 250 albo 10 cm. = 25 m. naturalnej wielkości;

b) plany poziome mają być rysowane w wymiarach długości według skali planu sytuacyjnego, w wymiarach wysokości zaś według dziesięć razy większej skali;

c) plany budowli mają być sporządzane według skali 1 : 100 albo 10 cm. = 10 m. naturalnej wielkości.

Rysunki szczegółowe i konstrukcyjne mają być wykonywane według skali, któraby ich dokładne zbadanie umożliwiła, a mianowicie w stosunku jak 1 : 10, 1 : 20, 1 : 50.

§. 4.

Badanie planu.

Zwierzchność gminna obowiązana jest w przeciągu sześciu dni, w wypadkach zaś przewidzianych w §. 12. w przeciągu 14 dni po otrzymaniu pisemnego podania względnie ustnej prośby (§. 3.), powołać komisję na miejsce zamierzonych robót.

Komisję przeprowadza: Naczelnik gminy lub jego zastępca.

Do udziału w komisji zawiązać należy nieinteresowanego w zamierzanych robotach znawcę biegłego w sprawach budowniczych, jeżeli zachodzi tego potrzeba a w miejscowościach, gdzie się znajdują zdrojowiska, lub uzdrowiska o własnym statucie delegata komisji zdrojowej lub klimatycznej, względnie także rządowego inspektora zdrojowego.

O terminie oględzin komisyjnych należy uwiadomić strony interesowane, a mianowicie budującego i sąsiadów budującego t. j. właścicieli gruntów położonych bezpośrednio lub pośrednio w odległości 10 metrów, a w wypadkach przewidzianych w §§. 31. 32. i 51. w odległości 30 metrów od zamierzonej budowy lub roboty.

Komisja zbada na miejscu plan budowy lub protokolarnie podany opis zamierzonych robót, przesłucha znawcę jeśli został powołany, dalej sąsiadów czy i jakie czynią zrzuty przeciw zamierzonej budowie, zawiązuje budującego do oświadczenia się na odnośne zarzuty i starać się będzie strony pogodzić.

Zdanie znawcy, jeśli był do komisji wzywany, zgłoszone przeciw budowie zarzuty, tudzież wynik rokowań co do ugodowego ich załatwienia, zapisze komisja do protokołu, który przez uczestników komisji podpisany być winien.

Czynności biorących udział w tej komisji są bezpłatne, z wyjątkiem znawcy, którego budujący wynagrodzić winien podług taksy uchwalonej przez Radę gminną (§. 41.), jeśli znawca ten nie jest płatnym za to funkcyonaryuszem gminy.

§. 5.

Załatwienie podania o konsens.

Na podstawie protokołu przeprowadzonej rozprawy (§. 4.) ma Zwierzchność gminna do trzech dni po odbyciu komisji wydać i doręczyć za rewersami budującemu i stronom, które przeciw budowie wniosły zarzuty, pisemne rozporządzenie, zezwalające na zamierzoną budowę lub odmawiające pozwolenia, rozstrzygając tak w jednym jak i drugim wypadku podniesione przeciw budowie zarzuty o ile one odnoszą się do policyi miejscowej lub w ogóle do względów publicznych.

W razie odmowy należy podać przyczyny, to jest uzasadnić ją postanowieniami ustawy.

Zezwolenie na budowę winno zawierać:

- a) wymienienie rodzaju zamierzonej budowy lub roboty (§. 1.);
- b) dokładne oznaczenie miejsca budowy lub roboty i odległości od innych budynków sąsiednich i gruntów;
- c) oznaczenie materiału, z którego ściany, dach, kominy a w budynkach drewnianych i ściany do komina lub ogniska przyległe mają być stawiane;
- d) długość, szerokość i wysokość budynku w miarze metrycznej;
- e) ilość i wymiar okien i drzwi;
- f) ilość i rodzaj ognisk;
- g) postanowienie, czy budowę prowadzi ma osoba do tego prawnie upoważniona, majster, podmajstrzy, cieśla i t. p. (§. 17.)

Wszelkie zmiany przez Zwierzchność gminną w konsensie zastrzeżone, winny być ile możności oznaczone także w przedłożonych planach, z których jeden egzemplarz zaopatrzony podpisem i pieczęcią Zwierzchności gminnej, zwrócony być winien budującemu a drugi przechowany w aktach.

§. 6.

Prawa prywatne.

Jeżeli przeciw zamierzonej budowie podniesiono zarzuty pochodzące z tytułu prawa prywatnego i zarzuty te przy komisijnem zbadaniu planów nie mogły być w drodze ugody usunięte, może być udzielony konsens na budowę, której względy publiczne nie stoją na przeszkodzie.

Co do zarzutów z tytułu prawa prywatnego podniesionych, ma Zwierzchność gminna odesłać strony do drogi prawa.

W rozporządzeniu, którem konsens na budowę udzielono, należy wyraźnie wymienić zarzuty z tytułu prawa prywatnego podniesione i do drogi prawa odesłane.

Sąd rozstrzyga, czy budowa dopuszczona ze względów publicznych, przeciw której podniesiono zarzuty z tytułu prawa prywatnego, ma być wstrzymaną aż do rozstrzygnięcia sporu, czy też i pod jakimi warunkami tymczasem prowadzoną być może (§§. 340. 341. i 342. ust. cyw.)

§. 7.

Rozpoczęcie budowy.

Budowa może być dopiero wtedy rozpoczęta, gdy konsens stał się prawomocnym.

§. 8.

Gasnięcie i odnawianie konsensu.

Konsens na budowę gaśnie, jeżeli budowa dozwolona, nie została wykonaną w ciągu dwóch lat od prawomocności konsensu.

W razie rozpoczęcia budowy i niewykończenia jej w ciągu dwóch lat, należy przed upływem rzeczonożego terminu naprzód uwiadomić Zwierzchność gminną o zamierzonym dalszym prowadzeniu budowy i oczekiwać postanowienia jej, czy budowa może być dokończoną na podstawie pierwotnego planu, czyli też ze względu na zmienione stosunki zachodzi potrzeba rewizyi planów i odnowienia konsensu.

Postępowanie przy odnawianiu konsensu należy przeprowadzić podług postanowień §§. 4. 5. i 6.

§. 9.

Budowy na cele przemysłowe.

Przy budowach na cele przedsiębiorstw przemysłowych, które w myśl ustawy przemysłowej wymagają zezwolenia władzy politycznej, powołany jest Wydział powiatowy do przeprowadzenia czynności przepisanych w §§. 4. 5. 6. 8. i 12.

Do udziału w komisji (§. 4.) i objawienia swego zdania zawezwie Wydział powiatowy także odnożnego naczelnika gminy lub jego zastępcę, a jeżeli budowa wykonaną ma być na obszarze dworskim (§. 51.), przełożonego tegoż obszaru.

Rozprawę budowniczą łączyć należy ile możności z rozprawą przemysłowo-policyjną i w tym celu ma Wydział powiatowy porozumieć się z władzą polityczną co do terminu rozprawy.

W każdym razie konsens na taką budowę udzielony być może dopiero po prawomocnym zezwoleniu na prowadzenie przedsiębiorstwa.

Koszta komisji Wydziału powiatowego poza miejscem siedziby tegoż Wydziału, ponosi strona podająca o konsens.

§. 10.

Budowy kolejowe i obok kolei żelaznych.

Przy budowach na gruntach kolei żelaznych (w myśl §. 2. ustawy o budowie kolei żelaznych z dnia 19. maja 1874. Nr. 70. Dz. ust. p.) i przy nowych budowach, dobudowaniach i przebudowaniach obok kolei żelaznych już istniejących, lub w budowie będących, względnie w ich rejonie pożarnym, należy się stosować do osobnych przepisów w tej mierze istniejących.

Do przedsiębrania czynności urzędowych przy budowach w rejonie pożarnym kolei, powołaniem jest stosownie do ustawy z dnia 26. grudnia 1882. Nr. 3. Dz. ust. kr. z r. 1883 c. k. Starostwo, przyzem zastosowane być mają prócz szczegółowych w tej mierze obowiązujących przepisów, także postanowienia niniejszej ustawy.

§. 11.

Budowy publiczne wykonywane przez państwo, kraj lub powiat.

Przy budowach na cele publiczne przedsiębranych przez państwo, kraj lub powiat, powołane jest c. k. Starostwo do przeprowadzenia czynności przepisanych w §. 4.

Jeżeli przeciw zamierzonej budowie nie wniesiono zarzutów, lub wniesione w toku rozprawy zostały usunięte, uwiadomi o tem c. k. Starostwo władzę budującą.

Zarzuty nieusunięte a nie pochodzące z tytułu prawa prywatnego, rozstrzyga c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z władzą, która budowę wykonuje. Co do zarzutów opartych na tytule prawa prywatnego postąpi c. k. Namiestnictwo według §. 6. ustawy.

§. 12.

Budowy obok dróg i placów, na polu górniczem, na granicy państwa i w rejonie fortyfikacyjnym.

Odległość budynku od drogi krajowej, powiatowej od publicznego dojazdu kolejowego, lub publicznej drogi gminnej, wynosić ma przynajmniej cztery metry, licząc od zewnętrznej krawędzi rowu drogowego.

Odległość ogrodzeń od powyższych dróg publicznych, wynosić ma co najmniej 60 cm., licząc od zewnętrznej krawędzi rowu drogowego.

Wyjątek stanowią ulice i place posiadające ustalone linie regulacyjne (§. 13. i 14.).

O rozprawie zarządzonej z powodu prośby o udzielenie konsensu na budowę lub roboty przy drogach krajowych, powiatowych, publicznych dojazdach kolejowych, lub też przy drogach gminnych, których administracya na podstawie §. 28. ustawy drogowej miejscowemu zarządowi drogowemu odjęta została, należy przynajmniej na ośm dni przed terminem badania planu uwiadomić władzę zarządzającą temi drogami, pozostawiając jej wybór bądź to wzięcia udziału w rozprawie komisyjnej przez delegata, bądź też nadesłania pisemnego wniosku.

W razie zamierzonej budowy na eksploatawanem polu górniczem lub naftowem, należy do rozprawy przepisanej §. 4. zawezwać także przedsiębiorcę górniczego, względnie naftowego.

Jeżeli nowy budynek stawiany być ma na ustroniu w pasie dwu kilometrów od granicy państwa, należy przynajmniej na ośm dni przed terminem rozprawy uwiadomić o tem c. k. Starostwo, które może do rozprawy delegować zastępcę, albo też pisemnie przesłać swe uwagi w tej mierze.

Przy budowach w rejonie fortyfikacyjnym, tudzież obok dróg państwowych, mają być zastosowane przepisy w tej mierze obowiązujące.

§. 13.

Odbudowanie zniszczonych części miejscowości.

W razie zniszczenia całej miejscowości lub znaczniejszej części jej przez pożar, wylew, lub inne wypadki elementarne, winna Zwierzchność gminy bezzwłocznie donieść o tem Wydziałowi powiatowemu.

Wydział powiatowy zarządzi w przeciągu ośmiu dni od chwili zawiadomienia komisjonalne oględziny przestrzeni zniszczonej, celem zbadania, czy zachodzi potrzeba regulacji tej przestrzeni, oraz czyli i w jakiej mierze w obec stosunków miejscowych, regulacja może być przeprowadzoną.

W komisji mają wziąć udział :

- a) Delegat Wydziału powiatowego jako przewodniczący;
- b) Naczelnik gminy lub jego zastępca;
- c) Przełożony obszaru dworskiego;
- d) Znawcy przez Wydział powiatowy powołani.

Strony interesowane winny otrzymać uwiadomienie o odbyć się mającej komisji z oznaczeniem terminu oględzin.

Jeśli komisya powyższa uzna potrzebę i możność całkowitej lub częściowej regulacji zniszczonej przestrzeni, co w protokole czynności winno być dokładnie uwidocznione, sporządzi ona plan regulacyjny, spisze protokolarnie i szczegółowo numeru parcel, imię i nazwisko właściciela, przestrzeń gruntów, które winny być zajęte lub odstąpione, wreszcie wciągnie do tego protokołu zgłoszone przeciw zamierzonej regulacji zarzuty, opinię swoją co do tych zarzutów i wynik rokowań co do ugodowego ich załatwienia.

Plan regulacyjny z pomienionym protokołem przedłoży komisya Radzie gminnej. Rada gminna obowiązana jest w przeciągu 14 dni od dnia doręczenia planu powziąć uchwałę tak co do tego planu jak i co do zarzutów przez strony interesowane podniesionych przeciw rzezonemu planowi.

O powziętej uchwale przyjmującej plan regulacyjny bez zmiany lub ze zmianami, obowiązana jest Zwierzchność gminna w przeciągu trzech dni zawiadomić strony interesowane za dowodami doręczenia, albo też uchwałę rzezoną ogłosić w gminie w sposób należyty.

Po upływie czternastu dni od dnia doręczenia względnie ogłoszenia stronom interesowanym zapadłej uchwały Rady gminnej, ma Zwierzchność gminna bezzwłocznie przesłać plan regulacyjny z powyższym protokołem uchwałą Rady gminnej i dowodami jej doręczenia lub ogłoszenia, jakoteż z rekursami jeśli wniesione zostały, Wydziałowi powiatowemu do zatwierdzenia planu względnie rozstrzygnięcia rekursów.

Gdyby Rada gminna w powyższym terminie uchwały nie powzięła, albo odmowną powzięła uchwałę, zażąda Wydział powiatowy przedłożenia sobie planu regulacyjnego z protokołem oględzin do powzięcia stosownej decyzji. Jeżeli wniesiono rekurs tylko przeciw niektórym częściami planu

regulacyjnego, w takim razie może być zatwierdzony w innych swych częściach przed prawomocnym rozstrzygnięciem rekursów.

Tylko na podstawie zatwierdzonego planu regulacyjnego mogą być wydawane konsensa na budowy lub roboty poszczególnione w §. 1.

Koszta komisji i sporządzenia planu regulacyjnego ponosi fundusz powiatowy. Za udział w komisji rzeczony stron interesowanych i miejscowej władzy policyjnej, nie mogą być żadne koszta przyznane.

§. 14.

Regulacya zdrojowisk lub stacyj klimatycznych.

W miejscowościach, w których znajdują się zdrojowiska lub uzdrowiska (stacye klimatyczne) o własnym statucie, obowiązany jest Wydział powiatowy najdalej w przeciągu dwóch lat od wejścia w życie niniejszej ustawy, zesłać na miejsce komisję mającą na celu sporządzenie planu regulacyjnego odnośnej miejscowości.

W komisji tej mają wziąć udział:

- a) Delegat Wydziału powiatowego jako przewodniczący;
- b) Naczelnik gminy lub jego zastępca;
- c) Przełożony obszaru dworskiego;
- d) Znacwy przez Wydział powiatowy powołani;
- e) Delegat komisji zdrojowej lub klimatycznej względnie także rządowy inspektor zdrojowy.

Strony interesowane winny otrzymać uwiadomienie o odbyć się mającej komisji z oznaczeniem terminu oględzin.

Dalsze czynności mają być wykonane podług postanowień §. 13.

Po zatwierdzeniu planu regulacyjnego, mogą być tylko na podstawie tego planu wydawane konsensa na budowy lub roboty poszczególnione w §. 1., przyczem ściśle przestrzegać należy, ażeby przy drogach, ulicach i placach przy których bądź już znajdujących się bądź powstać mogą mieszkania przeznaczone dla gości kąpielowych stawiano tylko główne budynki (mieszkalne) frontem do tych dróg, ulic i placów i na podmurowaniu 50 cm. wysokiem, wszelkie zaś inne budynki stawiano w podwórzu po za budynkiem głównym.

Koszta komisji i sporządzenia planu regulacyjnego ponosi fundusz kąpielowy. Za udział w tej komisji stron interesowanych i miejscowej władzy policyjnej nie mogą być przyznane żadne koszta.

W miejscowościach gdzie powstaną zdrojowiska lub uzdrowiska (stacye klimatyczne), obowiązany jest Wydział powiatowy zarządzić sporządzenie planu regulacyjnego w przeciągu sześciu miesięcy od czasu wydania statutu zdrojowego.

§. 15.

Plan regulacyjny.

Przy sporządzaniu planu regulacyjnego (§§. 13. i 14.) należy przestrzegać głównie:

- a) Ażeby rozkład i położenie budynków odpowiadały wymaganiom sanitarnym, ogniowo-policyjnym i w ogóle względom bezpieczeństwa.
- b) Ażeby drogi i ulice były odpowiednio szerokie, możliwie proste i równe.
- c) Ażeby opady atmosferyczne miały zabezpieczony należyty odpływ a sposób odprowadzania nieczystości został należyście ustanowiony.

§. 16.

Wywłaszczenie.

Jeżeli na podstawie zatwierdzonego planu regulacyjnego okaże się potrzeba utworzenia nowej drogi, ulicy lub placu, albo zajdzie potrzeba sprostowania lub rozszerzenia istniejącej drogi, lub ulicy istniejącego placu, winien będzie właściciel gruntu odstąpić gminie na własność potrzebną na to przestrzeń za wynagrodzeniem.

Jeśli zaś wskutek tej regulacji okaże się potrzeba wysunięcia budowy do nowej linii regulacyjnej, wówczas budujący tak długo nie będzie miał prawa przystąpić do wykonania projektowanej budowy, póki nie nabędzie na własność od dotychczasowego właściciela za wynagrodzeniem części gruntu między dawniejszą linią frontową a nową linią regulacyjną, którą to część gruntu właściciel jemu odstąpić winien.

Orzeczenie o wywłaszczeniu (§. 365 ust. cyw.) należy do władzy politycznej.

Gdyby w tych przypadkach co do wysokości wynagrodzenia ugoda do skutku nie doszła, oznaczy ją orzeczenie sądowe. Niedojście ugody nie wstrzymuje ostatecznego ustanowienia planu regulacyjnego względnie linii regulacyjnej i dalszej rozprawy budowniczej.

W sprawach ustanowienia planu regulacyjnego lub linii regulacyjnej oraz w sprawach oznaczenia przestrzeni, która ma być zajęta lub odstąpioną z powodu ustanowienia planu regulacyjnego lub linii regulacyjnej, wykluczoną jest droga sądowa.

ROZDZIAŁ II.

Szczegółowe przepisy o budowlach.

§. 17.

Kierownictwo.

Przy stawianiu budynków piętrowych, budowli ze sklepieniami i urządzeniami podziemnymi (suterrenami), oraz budynków na cele publiczne i przemysłowe, kierować winna budową osoba do tego prawnie upoważniona.

Przy stawianiu innych budowli wolno używać osób posiadających dla wykonywania przemysłu budowlanego koncesje najniższej kategorii.

Budowle włościańskie i zwykle gospodarskie mogą być stawiane przez samego budującego lub jego zastępcę.

Nazwisko kierownika budowy należy podać do wiadomości Zwierzchności gminnej i uwiadomić ją o wszelkich zmianach w tej mierze zachodzących.

Za naruszenie warunków konsensu, za odstąpienie od zatwierdzonego planu bez poprzedniego uzyskania przyzwolenia Zwierzchności gminnej i w ogóle za wszelkie uchybienia przepisom tej ustawy, odpowiadają niepodzielnie kierownik budowy i budujący.

Nie wyklucza to jednak odpowiedzialności innych w budowie udział biorących osób, o ile na nich ciąży wina.

§. 18.

Materyał.

Z materyału nieogniotrwałego wolno stawiać niemniej takimże materyałem pokrywać budowle tylko wówczas jeśli odległość od budynków innych właścicieli wynosić będzie przynajmniej 10 metrów, względnie zaś od granicy niezabudowanego gruntu innych właścicieli, odległość wynosić będzie przynajmniej 5 metrów.

Ściany, przy których znajdują się kominy, piece i ogniska, winny, być w przestrzeni pół metra od komina a jednego metra od pieca lub ogniska zupełnie murowane z cegieł, kamienia, lub cegły surowej na powietrzu suszonej (surowki).

Rada gminna może postanowić, iż w częściach gminy zwarto zabudowanych (rynki, place publiczne), nie będzie wymagana odległość 10 metrów między budynkami z nieogniotrwałego materyału stawianymi lub nieogniotrwale krytymi

Może ona również postanowić, w których częściach gminy niemniej, które ważniejsze budowle, mają być stawiane z materyału ogniotrwałego lub takimże materyałem kryte.

Oдноśne części gminy lub budowle mają być w uchwale Rady gminnej dokładnie oznaczone, uchwała zaś sama ma być w gminie należyście ogłoszoną, a następnie Wydziałowi powiatowemu do zatwierdzenia przedłożoną.

§. 19

M u r y

Grubość murów powinna być dokładnie oznaczoną w planach budowy. Komisya badając plany winna oświadczyć, czy projektowana grubość murów odpowiada bezpieczeństwu publicznemu, czy też winna uleść zmianie. Grubość murów ceglanych w budynkach mieszkalnych parterowych i jednopiętrowych, powinna wynosić przy ścianach zewnętrznych co najmniej 45 cm., a 30 cm. przy ścianach wewnętrznych, na których pałapy spoczywają.

Przy budynkach mieszkalnych, mających więcej pięter, mury dwu pięter najwyżej położonych winny mieć grubość najmniej 45 cm. względnie 30 cm., w każdym zaś następnych dwóch niżej położonych piętrach grubość murów o 15 cm. powiększoną być musi.

Mury fundamentów winny być o 15 cm. grubsze od ściany na nich spoczywającej.

Rozmiary powyższe odnoszą się do murów niewyprawionych w stanie surowym.

§. 20

Schody i klatka schodowa.

W domach piętrowych powinna istnieć za pomocą schodów komunikacya do wszystkich mieszkań, na strych i do piwnicy. Schody mają być przynajmniej na 1 m. szerokie. Wysokość stopnia na schodach nie owienna wynosić więcej jak 16 cm., szerokość zaś niemniej jak 29 cm. w linii podziałowej. Linia podziałowa przyjmuje się w obrębie 45 cm. od ściany. Poręcze muszą być tak urządzone, ażeby zesuwanie się po nich było niemożliwem.

Władza może stosownie do przeznaczenia i rozmiarów budynku zarządzić wybudowanie także schodów bocznych.

Pod schodami jakoteż w klatce schodowej, nie wolno urządzać ognisk i otworów kominowych.

Klatkę schodową oddzielać ma od strychu powała u dołu wyprawiona, a na strychu wyłożona cegłą albo polepą z gliny 8 cm. grubą. Drzwi na strych prowadzące w domach murowanych powinny być pobite żelazną blachą od strychu.

§. 21.

Wymiary izb, okien i drzwi.

Budynki mieszkalne winny być suche i posiadać dostateczny przepływ powietrza i światła. Wysokość izby wynosić winna przynajmniej 2 20 m., wysokość okna najmniej 60 cm., szerokość najmniej 40 cm., wysokość drzwi najmniej 1 80 cm. a szerokość 80 cm.

W każdej izbie winno być przynajmniej jedno okno urządzone do otwierania.

W miejscowościach, w których znajdują się zdrojowiska lub uzdrowiska (stacje klimatyczne), wysokość izb przeznaczonych na mieszkanie dla gości wynosić winna co najmniej 3 m., wysokość okna najmniej 1 m., a szerokość najmniej 60 cm, wysokość drzwi najmniej 2 m. a szerokość 1 m.

§. 22.

Podłoga i powała.

Powierzchnia podłogi (ułożonej z desek, lub cegły, czy też ubitej z gliny w budynkach mieszkalnych z wyjątkiem wypadków przewidzianych w §. 14. winna być przynajmniej o 30 cm. wyższą od powierzchni gruntu, na którym budynek stoi.

Podłoga na piętrze winna zawierać warstwę suchego nasypu.

Powała strychowa w budynkach mieszkalnych ma być pokryta cegłą lub polepą glinianą 8 cm. grubą.

§. 23.

K ó m i n y.

Budowa domów i chat mieszkalnych bez kominów zabronioną jest bezwarunkowo.

Kominy winny być murowane z cegły palonej lub kamienia, ściany kominów najmniej 15 cm. grube i 80 cm. nad dach wyprowadzone, wnętrze komina gładko wytynkowane, a część zewnętrzna w obrębie strychu wyprawiona; wyjątkowo dozwalać można budowania kominów z cegły surówki.

Kominów na belkach lub pokładach drewnianych zakładać nie wolno.

Wszelkie drzewo winno być najmniej o 15 cm. oddalone od wewnętrznego obwodu komina. Drzewa w ściany kominowe wpuszczać nie wolno.

Otwór wewnętrzny kominów przełazowych wynosić ma najmniej 48 cm. w kwadrat. Otwór kominów wąskich (cylindrowych) wynosić ma najmniej 15 cm. średnicy. Jeżeli zaś do tego wąskiego komina wchodzi dym z dwóch lub więcej ognisk, wówczas otwór jego ma wynosić najmniej 20 cm.

Wszystkie kominy, a szczególnie wąskie (cylindrowe) winny być ile możności w pionowym kierunku stawiane.

Kominy wąskie winny być w stosownych miejscach zaopatrzone w otwory do czyszczenia szczelnie zamykane. Materiał drewniany, znajdujący się w pobliżu tych otworów, powinien być ogniochronnie osłonięty.

Kominów murowanych nie wolno zastępować rurami blaszanymi wewnątrz budynku, ani też przeprowadzać takich rur przez ściany drewniane lub dachy nieogniotrwałe.

Kominy fabryczne i w ogóle kominy dla wielkich ognisk należy tak urządzać, aby dym i sadza nie zanieczyszczały powietrza w sposób dla zdrowia szkodliwy, albo dla sąsiadów dokuczliwy.

§. 24.

Piece w izbach.

Piece w izbach, stojące bezpośrednio na podłodze nieogniotrwałej, winny być podmurowane na 30 cm. Przed drzwiczkami pieców należy podłogę zabezpieczyć od ognia.

Pieców żelaznych nie wolno tam używać, gdzie bywa wyrabiany lub gromadzony materiał łatwo zapaleniu podlegający.

§. 25.

K u c h n i e.

Pod ogniskiem i na 80 cm. w około ogniska nie wolno urządzać podłogi z desek.

Nad ogniskiem otwartem należy tak umieścić kapę, by po wszystkich stronach o 30 cm. wystawała nad krawędź kuchni.

Dym z otwartych ognisk tylko przełazowymi kominami odprowadzać wolno.

W kuchniach angielskiemi zwanych należy dla odprowadzenia pary urządzić otwory wentylacyjne z drzwiczkami żelaznemi.

§. 26.

P i w n i c e.

Piwnice pod budynkami mieszkalnymi winny być sklepione.

§. 27.

Wychodki i zbiorniki na nawóz.

W budynku mieszkalnym lub obok takiego budynku winny być urządzone wychodki z łatwym i trwałym odpływem dla nieczystości.

Rada gminna wyda w przeciągu sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy, gdzie i jak mają być urządzone zbiorniki na nieczystości kloaczne.

Każdy zbiornik taki winien być oddalony przynajmniej o 2 m. od granicy sąsiedniej a 10 m. od najbliższej studni.

Wychodki nie mogą być widoczne z ulicy lub placu publicznego.

W tych samych odległościach mogą być urządzone zbiorniki na nawóz, które od domów mieszkalnych oddalone być mają co najmniej na 10 m.

§. 28.

Odprowadzanie nieczystości.

Odprowadzanie nieczystości na ulice lub place publiczne albo do rowów tychże ulic i placów jest bezwarunkowo zabronione, nawet z budynków już istniejących.

§. 29.

Piece dla celów przemysłu piekarskiego, wędzarnie.

Piece dla przemysłu piekarskiego należy umieszczać z reguły w lokalu sklepionym. Podłoga przed ogniskiem winna być ogniotrwale urządzona.

Ściany w wędzarniach muszą być sporządzone z materiału ogniotrwałego i zaopatrzone w drzwi żelazne lub przynajmniej blachą od środka pobite. Wędliny tylko na hakach lub prętach żelaznych zawieszać wolno.

§. 30.

Stawianie kotłów parowych.

Kotły parowe należy stawiać, jeżeli tylko można, w odrębnem zabudowaniu.

Stanowczo wzbronionem jest jednak ustawianie kotłów parowych pod lokalem mieszkalnym lub roboczym, równie jak urządzenie sklepień lub pował nad nimi.

Tylko w razie udowodnionej konieczności dopuszczona być może lekka powała.

§. 31.

Suszarnie, cegielnie, piece do wypalania wapna i kuźnie.

Suszarnie na owoce, len lub konopie winny być od innych budynków przynajmniej o 30 m. oddalone.

Cegielnie i piece do wypalania wapna mogą stać jedynie poza obrębem zabudowanego obszaru miejscowości.

Kuźnie winny być od budynków innych właścicieli oddalone przynajmniej o 30 m. lub urządzone w budynkach ogniotrwale zbudowanych i ogniotrwale krytych.

§. 32.

Budowy obok kościołów i cerkwi.

Obok kościołów i cerkwi mogą być budowle stawiane z reguły tylko w odległości co najmniej 30 metrów.

§. 33.

Ogrodzenia, płoty, i t. p.

Jaki materiał dozwolany być może do urządzenia ogrodzeń, zastosować się należy do zwyczajów miejscowych.

Na ogrodzeniach wzdłuż dróg publicznych, jakoteż na ogrodzeniach takich, które dotyczą zabudowań lub ogrodzeń sąsiednich, nie wolno urządzać ostrzeszków ze słomy, trzciny, szuwaru, peżu, odpadków łądyg konopnych i t. p. łatwo zapalnych przedmiotów.

§. 34.

S t u d n i e.

Studnie mogą być urządzone tylko w odległości przynajmniej 10 m. od jam kłoczących, kanałów i gnojowisk, mają być ocembrowane a ocembrowanie ma się wznosić przynajmniej na 80 cm. ponad poziom gruntu otaczającego studnię.

§. 35.

Sadzenie drzew między budynkami.

Budynki kryte słomą, trzcina, szuwarem i t. p. materiałem, winien właściciel oddzielić go szeregiem drzew od innych budynków.

ROZDZIAŁ III.

Zamieszkanie nowych budynków i utrzymanie istniejących.

§. 36.

Pozwolenie na zamieszkanie.

Budynki nowo wystawione lub przekształcone nie mogą być ani zamieszkałe ani na inny cel użyte przed uzyskaniem pozwolenia Zwierzch-

ności gminnej, a w wypadkach przewidzianych w § 9. przed uzyskaniem zezwolenia Wydziału powiatowego.

Przed daniem takiego pozwolenia musi osobna komisja zbadać na miejscu, czy budowa wykonana jest zgodną z planem zatwierdzonym, czy odpowiada wymaganiom sanitarnym i warunkom bezpieczeństwa publicznego.

Komisję przeprowadzić winien naczelnik gminy lub jego zastępca w przeciągu trzech dni po ustnem lub pisemnem wniesieniu prośby a w wypadkach przewidzianych §. 9. delegat Wydziału powiatowego przy współudziale naczelnika gminy lub jego zastępcy, względnie przełożonego obszaru dworskiego, przybierając w razie niezbędnej potrzeby także fachowego znawcę.

W miejscowościach zaś, w których znajdują się zdrojowiska lub uzdrowiska (stacje klimatyczne) o nadanym statucie, winien wziąć udział w komisji także delegat komisji zdrojowej lub klimatycznej.

Stosownie do wyniku tych oględzin nastąpić ma do trzech dni załatwienie prośby budującego.

Budujący obowiązany jest zapłacić dyety i koszta podróży delegata Wydziału powiatowego i znawcy.

§. 37.

Termin zamieszkania.

Budynek murowany, podczas wiosny pod dach doprowadzony a w jesieni narzucony, może być dopiero w następnej wiosnie zamieszkanym. Budynek zaś w jesieni pod dach doprowadzony a w następnej wiosnie narzucony, może dopiero w jesieni do zamieszkania być oddany.

Gdyby w powyższych okresach czasu tylko niektóre części domu zostały wykończone, może być wydane pozwolenie na częściowe zamieszkanie budynku, przy czem postąpić należy według postanowień §. 36.

§. 38.

Utrzymanie budynków.

Każdy właściciel budynku obowiązany jest utrzymywać go czysto, porządnie i w dobrym stanie, to jest zapobiegać takim uszkodzeniom, które mogłyby zagrażać bezpieczeństwu publicznemu lub zdrowiu mieszkańców.

W izbach mieszkalnych niewolno utrzymywać koni, bydła nierogacizny, owiec i kóz.

§. 39.

Budynki grożące zawaleniem.

Jeżeli budynek grozi niebezpieczeństwem zawalenia, zarządzi Zwierzchność gminna komisyjne zbadanie stanu rzeczy i podług stopnia sprawdzonego niebezpieczeństwa poleci właścicielowi przy równoczesnem wyznaczeniu stosownego terminu i zagrożeniu następstwami prawnymi (§. 49), bądź to opróżnienie i zabezpieczenie budynku starego aż do wykonania potrzebnych napraw, bądź też częściowe albo nawet całkowite rozebranie budynku.

Komisję przeprowadzić winien naczelnik gminy lub jego zastępca bezpłatnie protokolarnie w obecności stron interesowanych i z przybraniem znawcy, którego wynagrodzić należy z funduszków gminy, jeśli znawca ten nie jest płatnym za swe urządowanie funkcyjonyuszem gminy.

ROZDZIAŁ IV.

Władze wykonawcze.

§ 40.

Zwierzchność gminna.

Zwierzchność gminna obowiązana jest ściśle czuwać nad przestrzeganiem przepisów tej ustawy, przedewszystkiem zaś, ażeby:

- a) budowano tylko na podstawie uzyskanego prawomocnego konsensu;
- b) ściśle stosowano się do zatwierdzonego planu budowy;
- c) zachowano linię regulacyjną (§§. 13. i 14);
- d) utrzymywano budynki w dobrym stanie (§. 38).

W razie spostrzeżenia uchybień winna Zwierzchność gminy, w wypadkach pod a), b) i c) wymienionych, wstrzymać dalszą budowę (§. 48), w wypadku zaś ad d) zarządzić środki z §. 39.

Od rozporządzeń Zwierzchności gminnej można wnieść na ręce naczelnika gminy rekurs do Wydziału powiatowego w nieprzekraczalnym terminie dni 14 po doręczeniu lub ogłoszeniu rozporządzenia.

§. 41.

Rada gminna.

Rada gminna:

- a) zatwierdza plany budynków przeznaczonych na cele gminne lub zakładów gminnych;
- b) uchwała z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez Wydział powiatowy plan regulacyjny przy odbudowaniu zniszczonych części miejscowości (§. 13.), a w miejscowościach, gdzie znajdują się lub powstaną zdrojowiska lub uzdrowiska (stacje klimatyczne), plan regulacyjny odnośnej miejscowości (§. 14.), oraz postanawia o podniesionych zarzutach przeciw regulacji;
- c) uchwała postanowienia zawarte w §. 18.;
- d) wydaje obowiązujące przepisy, gdzie i jak mają być urządzone zbiorniki na nieczystości kloaczne;
- e) ustanawia takse dla znawców biegłych, jeśli znawcy ci nie są płatnymi funkcyjonyuszami gminy.

Od uchwały Rady gminnej można wnieść na ręce Zwierzchności gminnej rekurs do Wydziału powiatowego w nieprzekraczalnym terminie dni 14 po doręczeniu lub ogłoszeniu uchwały.

§. 42.

Wydział powiatowy.

Wydział powiatowy:

- a) rozstrzyga rekursy przeciw rozporządzeniom Zwierzchności gminnej (§. 43) i uchwałom Rady gminnej (§. 41.);

b) czuwa nad tem, ażeby Zwierzchność gminna nie zaniedbywała obowiązków niniejszą ustawą na nią włożonych;

c) wykonuje czynności wskazane §§. 9., 13., 14., 18., 36. i 51 niniejszej ustawy.

Od rozporządzenia Wydziału powiatowego można wnieść na ręce tegoż Wydziału rekurs do Wydziału krajowego w nieprzekraczalnym terminie dni 14 po doręczeniu lub ogłoszeniu rozporządzenia.

§. 43.

Wydział krajowy.

Wydział krajowy załatwia jako ostateczna instancja rekursy przeciw orzeczeniom Wydziału powiatowego.

§. 44.

Władze polityczne.

Prawa zastrzeżone władzom politycznym postanowieniami §§. 104., 105., 106. i 107. ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866 Nr. 19. Dz. u. kr. pozostaje nienaruszone.

ROZDZIAŁ V.

Postanowienia karne.

§. 45.

Przekroczenia objęte ustawą karną.

Przekroczenia przepisów budowniczych, objęte ustawą karną, będą dochodzone i karane przez właściwe Sądy.

§. 46.

Inne przekroczenia.

Co do innych przekroczeń przepisów zawartych w tej ustawie, służy prawo karania naczelnikowi gminy z dwoma przysiężnymi. Przekroczenia te karane będą stosownie do stopnia winy i do wynikającego z niej niebezpieczeństwa publicznego grzywną od 1 do 25 zł. w. a., czyli 2 do 50 koron, a w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej, aresztem od 24 godzin do dni 7.

§. 47.

Rekursy przeciw orzeczeniom karnym.

Rekursy przeciw orzeczeniom karnym (§. 46.) mają być w terminie dni 14 po doręczeniu lub ogłoszeniu wnoszone do c. k. Starostwa za pośrednictwem Zwierzchności gminnej.

§. 48.

Budowy wykonane bez konsensu lub wbrew konsensowi.

Jeśli budowa została całkiem lub częściowo wykonaną bez konsensu lub wbrew temuż konsensowi, winna Zwierzchność gminy natychmiast wstrzymać budowę (§. 40.). Władza powołana do wydawania konsensu przeprowadzi następnie czynności wskazane w §. 4. względnie w §. 9. i wyda orzeczenie czy i o ile wykonana budowa może być pozostawioną, czyli też ma być zmienioną lub zniesioną.

Niezależnie od tego orzeczenia może nastąpić ukaranie winnego w myśl §§. 85. i 46.

§. 49.

Wykonanie prawomocnych poleceń.

Jeżeli właściciel budynku, pomimo nałożenia kary za niedotrzymanie pierwszego terminu, nie dopełni w drugim przez Zwierzchność gminną oznaczonym terminie prawomocnego polecenia władz powołanych do wykonania tej ustawy, Zwierzchność gminna wykona to polecenie na jego koszt i stratę.

ROZDZIAŁ VI.

Postanowienia co do obszarów dworskich.

§. 50.

Zasadnicze postanowienia.

Obszary dworskie miejscowości, w których niniejsza ustawa obowiązuje, podlegają również postanowieniom tejże ustawy.

Zakres działania przyznany niniejszą ustawą Zwierzchności i Radzie gminnej, przechodzi na obszarze dworskim na przełożonego tegoż obszaru z wyjątkiem prawa karania (§. 46.) które przysługuje c. k. Starostwu i z wyjątkiem wypadków przewidzianych w §. 51. ustęp 1. i 2.

§. 51.

Budowle pośród zabudowań gminy, oraz karczmy, szynkownie itd.

Wykonywanie wszystkich czynności policyi budowniczej, jak niemniej prawo karania za przekroczenie przepisów tej ustawy na tych częściach obszaru dworskiego, które leżą pośród zabudowań gminy, należy do zakresu działania gminy.

To samo odnosi się do karczmy, szynkowni i należących do nich stajni, szop i t. p. zabudowań, co do których w myśl §. 7. ustawy o obszarach dworskich z dnia 12. sierpnia 1866 Nr. 20 dz. u. kr. sprawowanie policyi miejscowej należy do gminy.

Nadto, jeżeli budynek, który na obszarze dworskim ma być stawiany mniej aniżeli o 30 m. oddalonym będzie od zabudowanego terytorium gminy, winien przełożony obszar dworskiego zawiadomić o zamierzonej budowie Zwierzchność gminy.

Jeśli zaś Zwierzchność gminna mniema, że budynek ten stawiany jest wbrew przepisom niniejszej ustawy i ztąd zagraża niebezpieczeństwo, może o tem donieść Wydziałowi powiatowemu, który winien na tej podstawie zbadać rzecz i wydać orzeczenie, tak, jak gdyby w tej sprawie do niego rekurs wniesiony został przeciw wydanemu w pierwszej instancji orzeczeniu.

USTAWA

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca §§. 73. i 74. ustawy krajowej z 4. kwietnia 1889. Nr. 31. dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam jak następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 73. i 74. ustawy krajowej z dnia 4. kwietnia 1889. Nr. 31. dz. u. kr. w dotychczasowem brzmieniu zostają uchylone i mają opiewać jak następuje:

§. 73.

Zwierzchność gminna.

Zwierzchność gminna czuwa nad przestrzeganiem przepisów tej ustawy. Zwierzchność gminna daje pozwolenie na budowę (konsens) i przestrzega, ażeby:

- a) nie budowano bez uzyskania prawomocnego konsensu;
- b) zachowano linię regulacyjną i poziom;
- c) ściśle stosowano się do zatwierdzonego planu budowy;
- d) do wykonania budowy używano osób upoważnionych w myśl §. 21. i
- e) używano tylko dobrego, trwałego materiału.

Przy spostrzeżeniu uchybień winna Zwierzchność gminna w wypadkach pod a), b) i c) wymienionych, wstrzymać dalszą budowę, w wypadku pod d) usunąć nieupoważnionego wykonawcę od dalszej budowy, a w wypadku pod e) zarządzić uprzątnięcie z placu budowy materiał za niedповідni uznanego.

Od rozporządzeń Zwierzchności gminnej można na ręce naczelnika gminy wnieść rekurs do Wydziału powiatowego w nieprzekraczalnym terminie dni 14 po doręczeniu lub ogłoszeniu rozporządzenia, z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w §. 3. niniejszej ustawy.

Rekurs od zarządzenia, wstrzymującego budowę rozpoczętą, nie ma mocy odraczającej.

§. 74.

Rada gminna.

Rada gminna załatwia następujące sprawy:

- a) zarządza sporządzenie ogólnego planu miasta; zatwierdza go i czuwa nad jego peryodycznem uzupełnieniem przez Zwierzchność gminną;
- b) zatwierdza plany budynków, przeznaczonych na cele gminy lub zakładów gminnych;
- c) zatwierdza plany podziału znaczniejszych obszarów na parcele budowlane (§. 18.);
- d) uchwała plan regulacyjny przy odbudowaniu zniszczonych części miasta (§. 19.);
- e) oznacza części obszaru miejskiego, w których tylko materiał ogniotrwały do budowy użytem być może (§. 24.);
- f) w gminach, w których materiał ogniotrwały jest nader kosztowny lub ludność ubogą, postanawia z zatwierdzeniem Rady powiatowej, że w następującym przeciągu lat 10, z wyjątkiem mieszkalnych domów piętrowych, wszystkie inne budynki na całym obszarze miejskim z muru pruskiego lub drzewa stawiane być mogą (§. 24. lit. c.);
- g) oznacza, przy których ulicach i placach publicznych budynki z materiału nieogniotrwałego mają być stawiane na fundamentach murowanych i na podmurowaniu 50 cm. wysokości (§. 25.);
- h) uchwała w sprawie wyjątkowego uwolnienia gminy miejskiej od obowiązku pokrywania dachów ogniotrwałym materiałem (§. 47.);
- i) wydaje obowiązujące przepisy o systemie kanalizacji (§. 52.);
- k) oznacza okręg miasta, w którym tylko piętrowe domy stawiać wolno i daje wyjątkowe pozwolenie na stawianie domu parterowego w tym okręgu (§. 57.);
- l) oznacza materiał, jaki ma być użyty do ułożenia chodnika przed nowym budynkiem w pewnej ulicy lub części miasta (§. 59.);
- m) oznacza wysokość taksy dla znawców za oględziny nowo wybudowanych domów (§. 68.).

Uchwały Rady gminnej w sprawach tu pod a), b), c), d), e), g), i), k) określonych, winny być w obrębie gminy ogłoszone. Od tych uchwał wolno stronom interesowanym wnieść za pośrednictwem Zwierzchności gminnej rekurs do Wydziału powiatowego w ciągu dni 30 od ich ogłoszenia.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.
